

Nordea Henkivakuutus Suomi Oy Selvitys vakuutussäästöille annetuista hyvityksistä vuodelta 2010

Kohtuusperiaatteen mukaiset jakotavoitteet

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava lisäetujen kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten osalta, joille on vakuutus sopimuksissa annettu oikeus vakuutusten tuottaman ylijäämän perusteella mahdollisesti annettaviin lisäetuihin. Tämä periaate edellyttää, että päätettäessä lisäetujen antamisesta näille vakuutuksille, on kohtuullisessa määrin otettava huomioon sekä näille vakuutuksille annettavien lisäetujen kokonaismäärän että niiden jakautumisen osalta näiden vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa. Lisäedut eivät saa vaarantaa yhtiön vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä tai lisäetujen tason jatkuvuutta.

Yhtiö pyrkii pitkällä tähtäyksellä vakuutusten kesken oikeudenmukaisiin sekä kilpailukykyisiin lisäetuihin suhteessa muihin vakuutusyhtiöihin ja suhteessa muihin sijoitusmuotoihin. Kilpailukykyisyyttä arvioitaessa huomiota kiinnitetään myös markkinaolosuhteisiin kyseessä olevalla markkina-alueella.

Vertailtaessa vakuutusten tuottoja muiden vakuutusyhtiöiden vastaavien tuotteiden tuottoihin ja muihin sijoitusmuotoihin käytetään kokonaisyhytystä, joka muodostuu taatusta tuotosta ja lisäetuna mahdollisesti annetuista hyvityksistä ennen veroja ja kuluja. Lisäksi yhtiö pyrkii pitkällä tähtäyksellä täyttämään yhtiön omistajalle kuuluvan riskipääoman tuottovaatimuksen.

Jaettaessa lisäetuja eri vakuutusten kesken yhtiö käyttää apunaan rahoitusteoriaan perustuvaa hinnoittelumallia, jolla mitoitetaan eri vakuutuksien sisältämää sijoitusriskiä. Esimerkiksi vakuutus, jolle yhtiö ei ole taannut tulevaisuudessa suorittavaa tuottoa (laskuperustekorko 0 prosenttia), sisältää merkittävästi suuremman, asiakkaalle jäävän sijoitusriskin kuin vakuutus, jolle yhtiö on taannut esimerkiksi 4,5 prosentin tuoton. Täten ensin mainittu vakuutus on lähtökohtaisesti oikeutettu suurempaan osuuteen mahdollisesti annettavista lisäeduista. Myös vakuutus aika ja oikeus nostaa varoja ennen vakuutus sopimuksen päättymistä (takaisinostettavuus) vaikuttavat oikeuteen saada osuus mahdollisesti annettavista lisäeduista. Esimerkiksi eläkevakuutuksilla, joissa vakuutus aika on pitkä ja takaisinostot rajoitettuja, on lähtökohtaisesti oikeus suurempaan osuuteen mahdollisesti annettavista lisäeduista.

Yhtiön vakavaraisuustavoitteena on, että lainsäädännössä tai muissa säädöksissä määriteltyjen toimintapääoman ja valvontarajan suhde on vähintään 110 prosenttia. Tällä hetkellä toimintapääomana on vakuutusyhtiö laissa säännellyn ennakoivan vakavaraisuusvalvonnan laajennettu toimintapääoma ja valvontarajana saman säädöksen jatkuvuusvaatimustestin mukainen vakavaraisuusvaatimus.

Yhtiö pyrkii myönnettyjen lisäetujen osalta myös niiden tason jatkuvuuteen asettamalla tavoitteen, että lisäetujen taso ei vuodesta toiseen merkittävästi muutu enempää kuin yhtiön vakavaraisuus ja yleinen markkinatilanne edellyttävät.

Yhtiö seuraa edellä esitettyjen tavoitteiden toteutumista vuosittain.

Kohtuusperiaatetta ei sovelleta vakuutuksen sijoitussidonnaiseen osaan.

Edellä esitetyt lisäetutavoitteet eivät ole sitovia, eivätkä ne ole osa yhtiön ja vakuutuksenottajan välistä vakuutus sopimusta.

Lisäetutavoitteet ovat voimassa toistaiseksi ja yhtiö pidättää itsellään oikeuden lisäetutavoitteiden muuttamiseen suhteessa kaikkiin myöntämiinsä henkivakuutuksiin. Mahdollisesta lisäetutavoitteiden muuttamisesta ei erikseen ilmoiteta vakuutuksenottajalle.

Alta löytyy kaavio, missä on esimerkinomaisesti esitetty vuosien 1998–2010 henki- ja eläkevakuutuksille annetut kokonaishyvitykset sekä viitekorot samalta ajanjaksolta. Vakuutuksille annetut kokonaishyvitykset ovat olleet kilpailukykyisiä suhteessa kilpaileviin henkivakuutus tuotteisiin.

Arvio kohtuusperiaatteen toteutumisesta vuodelta 2010

Kohtuusperiaate vaikuttaa siihen, miten tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettävät arvostuserot jakautuvat pitkällä tähtäyksellä omistajien ja vakuutuksenottajien kesken. Kumpaankaan ryhmään kuuluville yksittäisille henkilöille ei kuitenkaan synny välitöntä saamisoikeutta ko. varoihin.

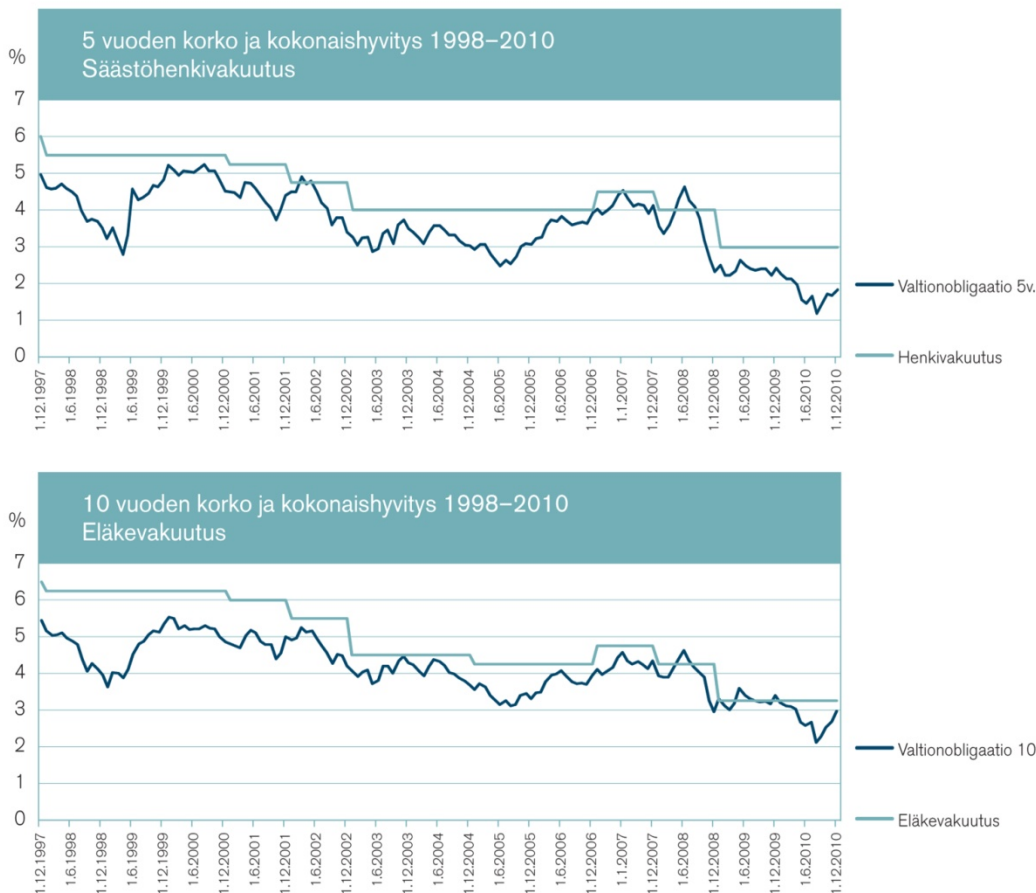
Yhtiö on määritellyt kohtuusperiaatetta koskevat tavoitteensa kaksijakoisesti. Ensinnäkin yhtiö pyrkii jakamaan vakuutuksille kilpailukykyisiä lisäetuja suhteessa muihin vakuutusyhtiöihin ja sijoitusmuotoihin. Kilpailukykyisyyttä arvioitaessa huomiota kiinnitetään myös markkinaolosuhteisiin kyseessä olevalla markkina-alueella. Vertailtaessa vakuutusten tuottoja muiden vakuutusyhtiöiden vastaavien tuotteiden tuottoihin ja muihin sijoitusmuotoihin käytetään kokonaishyvitystä, joka muodostuu taatusta tuotosta ja lisäetuna mahdollisesti annetusta hyvityksestä ennen veroja ja kuluja. Toisekseen yhtiö pyrkii pitkällä tähtäyksellä täyttämään yhtiön omistajalle kuuluvan riskipääoman tuottovaatimuksen.

Kaikkien 0 prosentin laskuperustekorkoa suurempien kiinteiden laskuperustekorkojen lisäksi annetut asiakashyvitykset ovat ehdollisia, eli niitä voidaan tulevaisuudessa käyttää laskuperustekoron kattamiseen, elleivät vakuutusyhtiön sijoitustoiminnan tuotto tai muu vakavaraisuus siihen riitä.

Vuoden 2010 aikana vallinneet markkinaolosuhteet olivat edelleen haasteelliset, vaikkakin kahta edellistä vuotta vakaammat. Arvioitaessa kohtuusperiaatteen toteutumista vuodelta 2010 tulee huomioida myös vuodelta 2008 suoritettujen hyvitysten korkea taso suhteessa tuolloin vallinneeseen markkinatilanteeseen. Kun lisäksi huomioidaan valtionobligatioiden tuottotaso vuonna 2010, voidaan todeta, että kohtuusperiaatteen piirissä oleville vakuutuksille suoritettiin vähintäänkin kohtuusperiaatteen edellyttämä hyvitys.

Yhtiö saavutti vuonna 2010 yhtiön omistajalle kuuluvan riskipääoman tuottovaatimuksen, mutta kun omistajan riskipääoman tuottovaatimusta tarkastellaan pidemmällä aikajänteellä, ei tuottovaatimusta ole saavutettu. Tämä johtuu vuonna 2008 sovelletusta, kohtuusperiaatteeseen nähden liian korkeasta hyvitystasosta sekä vuoden 2008 sijoitustoiminnan tappioiden kattamisesta.

7. Kokonaishyvitys 1998–2010 sekä 5 ja 10 vuoden korko

8. Arvio kohtuusperiaatteen toteutumisesta vuodelta 2010

Vuonna 2010 yhtiön kohtuusperiaatteen piirissä olevalle vakuutuskannalle jaettiin seuraavat hyvitykset:

Kiinteä laskuperustekorko

Tuote	Laskuperustekorko	Asiakashyvitys	Yhteensä
Säästöhenkivakuutus	4,50 %	0,00 %	4,50 %
Säästöhenkivakuutus	3,50 %	0,00 %	3,50 %
Säästöhenkivakuutus	2,50 %	0,50 %	3,00 %
Eläkevakuutus	4,50 %	0,00 %	4,50 %
Eläkevakuutus	3,50 %	0,00 %	3,50 %
Eläkevakuutus	2,50 %	0,50 %	3,00 %
Kapitalisaatiosopimus	3,50 %	0,00 %	3,50 %
Kapitalisaatiosopimus	2,50 %	0,50 %	3,00 %

Laskuperustekorko 0 %

Tuote	Vuosikorko	Lisäkorko	Yhteensä
Säästöhenkivakuutus	2,50 %	0,50 %	3,00 %
Eläkevakuutus	2,50 %	0,75 %	3,25 %
Kapitalisaatiosopimus	2,50 %	0,50 %	3,00 %

Muut tuotteet

Tuote	Vuosikorko	Lisäkorko	Yhteensä
Kapitalisaatiosopimus, Norja	2,50 %	0,00 %	2,50 %

Vastuuvelan rakenne

Vapaamuotoisen työeläkevakuutuksen kiinteä laskuperustekorko vuonna 2010 oli 3,65 prosenttia. Henki- ja eläkevakuutuksiin sekä kapitalisaatiosopimukseen liittyy kahdenlaisia korkorakenteita. Ennen 5.5.2003 alkaneita vakuutuksia hyvitetään kuukausittain laskuperustekorolla. Tämän lisäksi niitä hyvitetään kalenterivuositain jälkikäteen vahvistettavalla asiakashyvityksellä. Asiakkaille hyvitetyn laskuperustekorona suuruus riippuu vakuutuksen alkamisajankohdasta ja se on ollut 4,5, 3,5 tai 2,5 prosenttia. Niille säästöhenkivakuutuksille, joita hyvitetään 4,5 prosentilla, on tilinpäätöksessä 31.12.2005 tehty ns. rahastotäydennys, jonka seurauksena näiden vakuutusten laskuperustekorko on 4 prosenttia. Vakuutuksia, jotka ovat alkaneet 5.5.2003 tai myöhemmin, hyvitetään kuukausittain yhtiön etukäteen korkeintaan vuodeksi vahvistamalla vuosikorolla ja kalenterivuositain jälkikäteen vahvistettavalla lisäkorolla. Vuosikorko vuonna 2010 on ollut 2,5 prosenttia. Näiden vuosikorkoisten vakuutuksien ja sopimuksien laskuperustekorko on 0 prosenttia.

